

На завершення зазначимо, що в умовах цифрової трансформації економіки практично жоден суб'єкт господарської діяльності не може існувати без послуг системи інформаційного сервісу управління бізнесом. Ця система являє собою з одного боку – об'єднання програмних, технічних засобів, персоналу та інформаційних технологій для створення інформаційної продукції, а з іншого – сукупність послуг та продуктів, що надаються користувачам, і потребує постійного оновлення з урахуванням мінливих зовнішніх та внутрішніх факторів і останніх новацій в ІТ-сфері. Цифрова ефективність та безпека даних системи інформаційного сервісу управління бізнесом забезпечуються використанням практичних методів COBIT 5 у поєднанні з BiSL.

Інформаційні джерела:

1. Кашена Н. Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2021. 389 с.

2. Кашена Н. Б., Горошанська О. О. Інформаційний сервіс управління підприємствами торгівлі: обліково-аналітичний аспект. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали ІV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 22-23 березня 2022 р. Львів: ЛНУП. С. 305-307.

УДК 657.6:640.432

Н.С. Ковалевська, канд. екон. наук, проф. (*ДБТУ, Харків*)

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В СТРУКТУРІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРВІСУ ГОТЕЛЮ

Одним із напрямків діяльності внутрішніх аудиторів є формулювання висновків та розробка рекомендацій, які мають сприяти скороченню витрат і підвищенню ефективності діяльності підприємства. Внутрішній аудит не може вважатися завершеним, доки не будуть впроваджені аудиторські рекомендації та усунуті виявлені відхилення. Потреба в обов'язковій зовнішній аудиторській перевірці не виключає потреби в створенні служби внутрішнього аудиту, що необхідно для виявлення внутрішніх резервів компанії, визначення пріоритетних напрямів її розвитку, оцінки ризиків та управління на основі використання знань і досвіду її фахівців, що забезпечує підвищення фінансової стійкості та конкурентоспроможності компанії. Підрозділ внутрішнього аудиту не замінює собою зовнішній аудит,

ревізійну групу, службу безпеки, бухгалтерію чи фінансовий відділ, він тісно співпрацює з ними [1, с. 34].

Аналіз змісту облікової політики готельних підприємств свідчить про те, що в більшості готелів Харківського регіону виконання функцій внутрішнього аудиту та контролю покладається на головного бухгалтера. Така практика не відповідає вимогам системи управління готельними підприємствами та не сприяє створенню умов для здійснення належного контролю над формуванням фінансових результатів та підготовкою звітності за сегментами підприємства. Відсутність незалежного відділу внутрішнього аудиту на підприємствах готельного господарства призводить до викривлення інформації щодо формування собівартості готельних послуг та, відповідно, до невірного визначення обліковою службою фінансового результату діяльності окремих підрозділів. Це викликає надмірно високий ризик невірного розподілу грошових потоків фінансовим відділом підприємства. Тому відповідно до визначених пріоритетів внутрішнього аудиту в сфері готельного господарства було виділено складові його концептуальної моделі та взаємозв'язки з такими елементами інформаційного сервісу підприємств, як облікова та фінансова служби. Слід зазначити, що на бухгалтерію готелю покладено: контрольну, інформаційну, аналітичну функції та робочі функції обліку (спостереження, вимірювання, групування, узагальнення та передача). Основними завданнями, які вирішує бухгалтерська служба є: розробка основних напрямків фінансової, податкової та облікової політики; дотримання вимог П(С)БО та МСФЗ; облік, обробка та контроль; збір, обробка та надання точної, достовірної інформації про господарські операції та результати господарської діяльності готелю різним користувачам первинної документації; виплата працівникам заробітної плати.

Фінансовий відділ готелів: виконує підготовку фінансових звітів від касирів кожного структурного підрозділу готелю; формує бюджет грошових потоків з виділенням сегментів; здійснює своєчасне інформування адміністрації про фінансові результати діяльності сегментів готелю; контролює ефективність фінансових потоків; виконує складання річного плану фінансових потоків за сегментами готелю. Основними функціями відділу внутрішнього аудиту готелю, згідно запропонованої концепції є: консультативна, контрольна, аналітична, захисна, інформаційно-координаційна, діагностична, стимулююча, перевірна, комунікативна, трансформаційна. При цьому, повинні виконуватися наступні завдання: контроль відповідності фінансової звітності П(С)БО; переоцінка активів і

пасивів; контроль доходів та витрат за сегментами; підготовка до трансформації фінансової звітності; постійний моніторинг ринкової кон'юнктури; забезпечення високого рівня дисципліни та якості праці; удосконалення якості готельних послуг та обслуговування. В ході своєї діяльності відділ внутрішнього аудиту складає: рекомендації з організації обліку; аудиторський висновок за результатами перевірки; програму подальшого розвитку готельного підприємства; трансформовану згідно вимог МСФЗ звітність.

В запропонованій моделі функції управлінського аудиту покладаються на обліковий персонал, який відповідає за фіксацію та контроль господарських операцій на місцях їх здійснення, фактично в сегментах. Інформація сформована в системі управлінського аудиту обробляється системою фінансового аудиту, що забезпечує інформаційну підтримку для виконання завдань фінансового відділу. На підставі рекомендацій та висновків системи внутрішнього аудиту фінансовим відділом здійснюється формування бюджетів грошових потоків підприємства за сегментами та організується управлінський вплив з метою удосконалення якості послуг та обслуговування в готельно-ресторанному комплексі [2, с. 86]. Одним із важливих питань, яке постає перед внутрішнім аудитором, є попереднє визначення розміру аудиторського ризику, значення якого безпосередньо впливає на кількість аудиторських процедур, розмір аудиторської вибірки та на витрати праці, пов'язані з проведенням перевірки. Крім того, широке використання інформаційних технологій в організації та обліку діяльності з надання готельних послуг значно впливає на розмір аудиторського ризику.

Формування програми внутрішнього аудиту передбачає поглиблену перевірку вірогідності та якості облікової інформації на підставі оцінки виділених елементів типових об'єктів аудиту, властивих організації – замовника та контролю окремих питань діяльності, зазначених органами управління суб'єкта господарювання. Програма внутрішнього аудиту готельних підприємств складається на етапі планування перевірки, основним завданням якого є виявлення та оцінка аудиторського ризику. Аудиторський ризик – це ризик того, що аудитор висловить невідповідну аудиторську думку, використовуючи при цьому фінансову звітність, яка може містити як істотно викривлену, достовірну інформацію [3, с. 197]. Згідно з міжнародними стандартами аудиту аудиторський ризик складається з внутрішньогосподарського (власивого) ризику, ризику контролю та ризику не виявлення [4, с. 67]. Незважаючи на те, що системою

внутрішнього аудиту здійснюється не вибірково, а суцільна перевірка діяльності готелю, йому притаманні такі ж групи ризиків.

Таким чином, при розробці загальної стратегії внутрішнього аудиту в сфері готельного господарства доцільно виділити напрямки діяльності готельного підприємства, здійснення яких пов'язано з високим аудиторським ризиком та потребує більшої уваги в системі внутрішнього аудиту.

Інформаційні джерела:

1. Ковалевська Н.С., Бойченко Н.В., Нестеренко І.В. ІТ-аудит як пріоритетний напрям внутрішнього контролю діяльності підприємств готельного бізнесу. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2019. Вип. 2(30). С. 34-45. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/2773>.

2. Чернелевський Л.М., Беренда Н.І. Аудит: теорія і практика: навч. посіб., К.: «Хай-Тек Прес», 2008. 560 с.

3. Галань О.А., Чубай В.М. Методики оцінювання аудиторського ризику: суть, недоліки та заходи їх усунення. НЛТУ України: Науковий вісник. 2011. Вип. 215. С. 196–202.

4. Nesterenko O.O., Kovalevska N.S., Nesterenko I.V. Audit of integrated reporting in the context of sustainable development: monograph, State Biotechnology University. Tallinn: Teadmus OÜ, 2021. 112 p. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/8624>.

УДК 657.1.011.56

Т.С. Кривуля, здоб. вищ. освв. ОС «магістр» (ХНУ ім. В.Н. Каразіна)

І.А. Косата, канд. екон. наук, доц. (ХНУ ім. В.Н. Каразіна)

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Інформація завжди була і є найціннішим ресурсом, від якості якого залежить подальша діяльність того, або іншого підприємства. Саме тому існує потреба її швидкої обробки, шляхом автоматизації процесів обліку.

Облікова система – це інформаційна система, яка призначена для автоматизації ведення будь-якого обліку, пов'язаного з фінансово-господарською діяльністю підприємства. Це може бути збір, реєстрація, обробка або надання різних інформаційних даних, які використовуються для подальшого аналізу та планування бюджетів[1].